

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Bala-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădețul, Buciumana, Cassa de vâstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniăreva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Sylvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavăneana, Țibleşana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Învățămintele războiului.

Se dă cel mai mare dintre războaiele cunoscute în istoria lumii. Războiul mare prin extensiunea fronturilor de luptă — pe mare, în aer și pe uscat, — mare prin numărul oamenilor angajați în luptă, mare prin pródigoasa dezvoltare a armelor și explozivelor întrebuintate, mare prin jertfele în oameni și valori, ce el consumă, mare prin proporțiile uriașe ale schimbărilor ce el va produce în harta statelor, mare și prin întreg corțeul de mizerii, ce-i vor urma.

Mare va trebui să fie, natural, acest război și prin *învățămintele*, ce popoarele luptătoare vor trebui să le tragă din el.

Pentru scoaterea și utilizarea acestor învățăminte, ne gândim, înainte de toate, la felul cum poporul nostru privește soarta, ce se pregătește lumii prin războaie. El zice, că lumea s'a umplut de păcate grele și Dumnezeu, ne mai putând răbdă, a trimis războiul, care arde și pustiește, care cere tot felul de jertfe și care împrăstie cu mână largă durerea, jalea și mizeria în toate părțile.

Despre partea cea rea a războaielor nimenea nu se îndoește deoarece ea este simțită, foarte dureros simțită. Dar războaiele au, fără îndoială, și o parte bună. Ele lucrează ca și furtunile, răsturnând și zdrobind tot ce le iasă în cale, iar, după ce trec, o ploaie îmbelșugată înviează întreagă natura și, când apare iarăș soarele și se statornicește liniștea, răd toate, «*râd* — cum zice poetul despre flori — *cu lacrimile 'n ochi*».

Laturea aceasta bună a războaielor, acest rău necesar pentru omenime, este însă de puțin înțeles și

simțit. Poporul nostru, în simplitatea concepțiilor lui, îl caracterizează, cum am arătat și mai înainte, ca un sbiciu al lui Dumnezeu, trimis pentru păcate, fără îndoială, cu scopul de a îndrepta relele și păcatele, ce s'au încuibat în viața indivizilor și popoarelor.

Aceste *rele* și *păcate* avem de gând să le indicăm în aceste șire, stăruind asupra gravității lor, cum și asupra *învățămintelor* ce, neapărat, rezultă pe urma lor și cari, la lumina orbitoare a fulgerelor din noaptea de urgie a acestui război, se pot zări și chiar distinge.

*

Precum fiecare individ și fiecare familie, așa și fiecare popor și fiecare stat dorește și stăruie mereu, să-și asigure toate condițiile de existență și prosperare.

În calea lor spre acest scop, atât indivizii cât și popoarele se lovesc de piedeci numeroase și greu de înlăturat. Dar întotdeauna au șanse mai multe de a triumfa acelea, cari sunt mai bine pregătite pentru lupta vieții.

Pregătirea aceasta, însă, este un lucru mare și ceice se apucă destul de timpuriu și cu toată hotărîrea să o facă, până în cele mai mici amănunte, de regulă ajung la biruință.

Ca bază a pregătirii se socotesc, mai ales: cultura minții și a inimei, sănătatea trupului, munca continuă, bine sistemizată, situația bună materială a indivizilor și popoarelor prin o dezvoltare mereu crescândă a agriculturii, a meseriilor, industriei, comerțului și finanțelor, o serioasă și temeinică pregătire militară, și, peste toate, o bază morală desăvârșită, care oțelește sufletele, întărește caracterul și înalță virtutea, formând muncitori distinși pe toate terenele vieții pentru timp de pace și luptători desinteresați, gata la orice jertfe, pentru timpuri viforoase.

Dacă ținem seamă de aceste cerințe și ne întrebăm: avem noi date condițiile pentru un progres treptat și sigur spre scopul indicat, trebuie să răspundem hotărât: că le avem numai în parte și, neapărat, trebuie să tindem a le avea pe toate.

Și mai ales acest războiu uriaș, care și dela noi Românii din această țară cere multe și mari jertfe de tot felul, trebuie să fie, și va și fi, o lecție. El, pe lângă multele dezastre, ce ne pricinuește, va trebui să producă pretutindeni o premenire radicală, o viață mai intensă, cu sbucium și amar, dar și *plină de reale și prețioase învățăminte*, pe urma cărora sufletele se purifică și înalță, dreptatea se instăpânește și bunurile cele mai de seamă ale indivizilor și popoarelor: iubirea sinceră dintre neamuri, libertatea și egalitatea își fac loc pas de pas în viață, înlăturând invidia, ura, nedreptatea și asupririle.

*

Schimbarea ce, neapărat, va trebui să aibă loc după încheierea păcii, va depinde, în primul loc, dela succesul luptelor, în cari și sute de mii de luptători de ai noștri îndură urgia celui mai strașnic războiu și mii și mii din ei sângeră și mor pentru tron și patrie, dar, în același timp, și pentruca să pregătească zile mai bune pentru viitorul neamului. Va depinde această schimbare în bine și dela aranjamentul ce se va crea după războiu, din partea conducătorilor patriei noastre pentru diferitele neamuri din țară. Dar va depinde această schimbare, încă și mai mult, dela cuminenția și hărnicia noastră. Căci, doară, e știut „că cele mai multe rele nu vin de dinafară și că străinii singuri nu sunt care le fac“... cum și că dezastrul cel mai mare și l-au pregătit întotdeauna fiecare popor, însuș, ceea ce se caracterizează așa de nimerit, prin cuvintele: „perirea ta din tine Israile!“

Iată pentruce e bine, să ne dăm seama de relele și păcatele, pe cari poporul le pune drept cauză a pedepselor, cari urmează, fără îndurare și în mod fatal, asupra neamurilor, cari nu au prevederea și tăria de a le cunoaște și recunoaște, cum și a le stârpi la timp din viața privată și publică a lor.

Să aruncăm deci o privire, și numai fugitivă, asupra câmpului vieții noastre, pe care, pe lângă flori și plante folositoare, cresc și nenumărate buruieni, unele foarte veninoase și astfel mult stricăcioase desvoltării prielnice plantelor nobile.

Cari sunt acele buruieni?

Intre cele dintâi numărăm: *neștiința*, din care, ca dintr'un izvor nesecat și afurisit isvărâse mai toate celelalte rele, ce apasă asupra noastră.

Privind mai deaproape această pacoste, care este neștiința, vedem cum, s. e., popoare de sute de milioane din alte continente sunt ținute în supunere și exploatare de un popor neasemănat mai mic, dar cult, cum, b. o., este poporul englez.

Neștiința este și la noi piedeca principală a progresului pe toate căile vieții.

Ea, înainte de toate, ne ține încătușați în ghearele lipsei, *sărăciei* și altor multe nevoi. Căci doară neștiința și sărăcia merg ținându-se de braț.

Neștiința și sărăcia au fost, și sunt cauzele, cari țin *biserica* și *școala* noastră sub nivelul cel adevărat. Ele nu ne-au permis să putem susține, noi din puterile noastre, *preoțimea* și *învățătorimea*, acești doi factori, pentru a cărora independență și viitor, popor deplin luminat fiind, ar fi trebuit să jertfim și ultimul filer.

Drept urmare a neștiinței și sărăciei s'au perondat în trecut și se perondează și în prezent întreg cörtejul de rele și nevoi din viața noastră privată și publică.

Bigotismul, atât de rușinos și păgubitor deoparte, *indiferentismul* păcătos de altă parte, cum și *sectele* ce se incubează tot mai adânc în masele largi ale poporului nostru din unele regiuni, nu sunt altă decât urmări ale neștiinței, ce se resfață pe câmpul vieții noastre, vrednice de o soarte mai bună.

Invidia, înclinarea spre certe, spre procese și desbinarea în partide, atât de adânc înrădăcinate pretutindeni la noi, sunt și ele urmările lipsei de cultură adevărată, și ele vor dispărea sau măcar se vor împuțina, pierzând din intensitatea și ascuțitul prin cari se caracterizează, numai înlăturând întunerecul ce învăluie orizontul vieții noastre.

Lenea, risipa, luxul și reaua întrebuințare a timpului, aceste scăderi mari, destul de lățite la noi, ne țin locului în lipsă și sărăcie, și tot numai culturii adevărate are să-i revină stărpirea sau măcar înfrânarea lor.

Alcoolismul, atât de răspândit și *patima fumatului*, ce a devenit obicei și la copii și începe a se furișă și în obiceiurile femeilor, sunt adevărați demoni, cari produc dezastre, ce nu se pot descrie, atât pentru sănătate cât și din punct de vedere al progresului economic. Acestor dureri rele, cari infectează și ruinează atât trupul cât și sufletul, producând degenerescență, trebuie să li se pună stavilă, la timp, prin cultură.

*

Dar relele și păcatele aici înșirate sunt numai o parte a scăderilor, cari rod la rădăcina vieții noastre; ele însă sunt deajuns pentru a întârzi și chiar zădărnici înaintarea noastră temeinică și grabnică.

Când ne gândim însă, cât de slab este organizată viața noastră și câte poteci și drumuri nouă vor trebui croite în toate părțile, pentruca ea să capete avânt și putere, — ne dăm seama, că este mult de făcut în toate direcțiile.

De aceea, după încetarea războiului cu arme ucizătoare, noi vom trebui, neapărat, să pornim cea mai aprigă luptă pentru a stârpi relele și păcatele dintre noi, pentru a înfrăți gânduri și sentimente nobile, a trezi conștiințe și a deschide pe seama tuturor, prin răspândirea cunoștințelor, orizonturi tot mai largi și luminoase.

Biserica și *școala* vor trebui să fie mult mai mult decât până aci obiectul preocupărilor noastre de

toate zilele, introducând în ele un spirit dătător de viață.

Celelalte instituțiuni culturale ale noastre vor trebui completate și regenerare, punându-și toți cei mai luminați fii ai neamului nostru toate puterile în serviciul lor, cutreerând satele și orașele și vestind pretutindeni cuvântul adevărului, combătând scăderile și *organizând masele*. Mai ales organizând; căci fără o organizare înțeleaptă și temeinică munca nu are spor.

Când zicem organizare, înțelegem organizarea tinerimei de ambele sexe, începând cu tinerimea școlară, continuând cu cea adultă și sfârșind cu cei căsătoriți.

Căci doară la noi nu funcționează în sate și orașe *bibliotecile*, nu au un rol mai de seamă nici *prelegerile* și cu atât mai puțin alte deprinderi plăcute, și în același timp instructive ca *șezătorile literare*, *teatrul* etc.

Tot așa de rău stăm, aproape pretutindeni, și în ce privește *organizația noastră economică*. *Băncile și însoțirile* de cari dispunem, deși foarte folositoare pe unde s'au înființat, ele formează numai un început în organizația economică. Doar necesitatea organizațiilor economice se impune în toate satele, fie ele *de credit, de valorizare și consum, fie de producțiune*. Și noi trebuie să stăruim, ca astfel de organizații să avem pretutindeni.

Deodată cu înfăptuirea organizațiilor din vorbă, fel și fel de lucruri bune se vor ivi în toate părțile. *Vieța morală* se va desăvârși, *hărnicia, cumpătul și trezvia* vor intra în obiceiurile tuturor, oamenii își vor găsi *ocupațiuni* aducătoare de câștig și *în timpul iernii, plugăria* se va perfecționa tot mai mult în toate privințele și o clasă de harnici și vrednici *meseriași și comercianți* încă se va înfiripă.

Ar fi din cale afară dureros și trist, dacă și războiul acesta ar trece, fără să producă în viața noastră o premenire radicală, o renaștere și înălțare sufletească, și, cu ele împreună, îmbunătățiri și reforme în toate direcțiunile.

Astfel sperând, că atmosfera, ce se va înstăpâni după războiul, va fi favorabilă pentru reforme radicale în toate privințele, să chibzuim bine împrejurările de cu bună vreme și să ne punem pe lucru. S.

Progresul economic-social al Germaniei.*

Dacă războaiele din 1866 și 1870 au avut un caracter curat politic, actualul război are un caracter economic foarte pronunțat,

Germania și Statele-Unite sunt țările mari din lume, cari au progresat mai repede. Dar pe când în

* Din un capitol al lucrării «Germania și războiul european» de I. D. Protopopescu. (București).

Statele-Unite elementele, cari au contribuit la prosperitatea economică veneau în mare parte din afară, în Germania tot progresul eră venit din interior, mai ales din dezvoltarea unor calități ale rasei, printre care în primul rând este spiritul de metodă.

De unde până la 1870 Germanii trăiau mai ales din agricultură, dela această dată începe o emigrare dela sate spre orașe, cari devin mari centre industriale. Spiritul de metodă al germanilor nu a pregătit educațiunea generațiilor tinere spre industrie și comerț, dar aceste industrii odată înființate n'au fost lăsate, ca în Anglia, de capul lor, ci au fost apărate de stat prin tarife protecționiste contra concurenței industriilor mari și puternice din Anglia și chiar Franța. Ei cei dintău au imaginat cartelurile, prin cari se împărțea consumul pieței interne micșorând efectele concurenței în interior, rămânând ca lupta să fie dusă numai pe piețele externe.

Spiritul de metodă al industriașilor germani s'a manifestat nu numai în reglementarea producțiunii în țara lor, dar și în acapararea piețelor străine. Număroși voiajori au studiat gusturile locale și marfa se fabrică în conformitate cu acest gust.

Au știut apoi să se folosească pe o scară întinsă de credit și băncile lor sunt astfel organizate încât comerțul și industria găsească un sprijin puternic. În nici o țară băncile n'au susținut și chiar organizat comerțul și industria, ca în Germania.

În armată, mai mult decât în orice alte direcții, spiritul de metodă a fost întrebuițat în mod desăvârșit. În timp de pace, ca și în timp de război, totul e reglementat până în cel mai mic detaliu, nimic nu e lăsat pe seama întâmplării. Armata a format în mare parte spiritul de disciplină, care se observă pretutindeni. Germanul însă nu e disciplinat numai în armată, el are o disciplină internă dezvoltată prin școală. Englezii sunt și ei disciplinați, dar disciplina lor are un caracter individual, pe când din contră a Germanilor este social.

Odată cu spiritul de disciplină s'a dezvoltat și un spirit puternic de asociațiune, care nu e decât colorul celui dintăi. Spiritul de asociație la germani se manifestă mai puternic în afară de granițele imperiului, menținându-și mentalitatea lor germană și evitând a fi ușor desnaționalizați.

Progresul imperiului german se datorește unei acțiuni politice și economice conștientă. Sub influența economiștilor germani, în special a lui List, guvernele s'au pus să dezvolte industria germană prin un sistem de legi protecționiste și prin organizarea culturii tehnice. Astăzi majoritatea populațiunii trăiește din industrie, iar veniturile cele mai mari ale țării provin tot dela industrie. Cum nu toate produsele se pot desface pe piața germană, comerțul exterior a luat un mare avânt, Germania ocupând în lume, al doilea loc după Anglia. Deși Germania a evoluat pe terenul industrial, ca și Anglia, n'a lăsat ca agricultura să dege-

nereze, cum s'a făcut cu Anglia, ci, prin o politică de protecționism agrar, Germania nu numai că a menținut, dar a dezvoltat chiar cultura multor plante. Cu drept cuvânt Germanii au considerat ca un pericol național ca alimentarea ei să depindă de țările, cu cari ar putea fi în războiu.

Germania a lucrat mult pe terenul politic pentru a putea susține expansiunea ei economică. Ea a cercat, dar fără succes, să-și creeze un imperiu colonial și atunci expansiunea ei economică s'a manifestat în țările europene, cari se aflau pe o treaptă economică mai inferioară cum de pildă: Rusia, Turcia, România, etc.

Prolificitatea poporului german a contribuit și la dezvoltarea economică și politică a imperiului. E natural ca într'o populație număroasă și densă, diviziunea muncii și specializarea să se poată mai bine aplica. Creșterea populației are importanță nu numai din punctul de vedere economic, dar și din cel politic cu sistemul modern al națiunii armate.

În rezumat Germania datorește progresele ei, pe terenul social și economic, calităților inerente mentalității germane, precum și unei acțiuni conștiente și metodice a cărmuitorilor țării, și în fine creșterii rezpei a populației.

Exportul de cereale din România.

— Dispozițiuni luate de Ministerul lucrărilor publice pentru transportul cerealelor la frontieră. —

Din cauza imposibilității de a se face exportul peste frontieră în vagoane românești și în dorința de a înlesni pe cât posibil exportul produselor neprohibite din țară, consiliul de miniștri român în ședința din 24 Iunie 1915 v., a luat următoarele dispozițiuni cari se vor pune în aplicare cu începere din 28 Iunie 1915 v. (12 Iulie 1915 n.)

Se vor primi transporturi de cereale la export numai pentru stațiunile de mai jos, expediindu-se zilnic la aceste destinațiuni cantitățile menționate în dreptul fiecăreia:

Vărciorova 25 vag. à 10 tone; Tg.-Jiu 7 vag à 10 tone; Râu-Vadului 30 vag. à 10 tone; Căneni 10 vag. à 10 tone; Câmpulung 7 vag. à 10 tone; Azuga (vama Predeal) 30 vag. à 10 tone; Nehoiși (vama) 30 vag. à 10 tone; Onești (vama Oituz) 20 vag. à 10 tone; Dărmănești (vama Uzun) 15 vag. à 10 tone; Palanca 25 vag. à 10 tone; Piatra-Neamțu 7 vag. à 10 tone; Fălticeni (vămile Cornulunci și Bunești) 25 vag. à 10 tone; Bucegea (vama Mihăileni) 10 vag. à 10 tone; Dorohoi (vama Mihăileni) 20 vag. à 10 tone; Verești 20 vag. à 10 tone; Burdujeni 80 vag. à 10 tone. Total 361 vagoane.

Adecă un total de 361 vagoane à 10 tone, cari se vor transporta zilnic cu căile ferate. Dela aceste stațiuni până la punctele vamale de frontieră cerealele se vor expediă cu căruțele.

Aceste 361 vagoane se vor împărți astfel: 95 vagoane proprietarilor, arendașilor și morarilor (tărățe); 95 vagoane sindicatelor; 70 vagoane obștiilor țărănești și țăranilor prin Cassa centrală a băncilor populare și prin Cassa Rurală; 61 vag. comercianților exportatori de cereale, proprietarilor și arendașilor, înscriși la stațiuni până la 2 Decembrie 1914; 40 vagoane comercianților exportatori, cari se vor înscrie de acum înainte și cari pot justifica că au mai făcut export de cereale.

Distribuțiunea vagoanelor la aceste diferite categorii de exportatori se va face în modul următor:

a) *Proprietarilor, arendașilor și morarilor (tărățe)*: Petru stațiunile Râu-Vadului, Azuga, Palanca, Burdujeni și Vărciorova, după ordinea de înscriere la administrațiile financiare.

Pentru celelalte puncte de frontieră, arendașii și morarii (tărățe) cari vor voi să exporteze prin acele puncte trebuie să facă o cerere direcțiunii mișcării căilor ferate române în timp de 10 zile, adecă până la 8 Iulie 1915.

b) *Membrilor sindicatelor* li se vor distribui vagoanele după ordinea înscrierii lor în tablourile sindicatelor, începând cu acei, cari au avut deja trimise ordinele de încărcare și cari s'au publicat în *Monitorul Oficial*.

c) *Obștiilor țărănești* li se vor distribui vagoanele după tablourile, ce se vor trimite direcțiunii serviciului mișcării căilor ferate române de către Cassa centrală a băncilor populare și de către Cassa Rurală în limita cantității de 70 vagoane zilnic.

d) *Comercianților exportatori de cereale, proprietarilor și arandașilor* înscriși la stațiuni până la 2 (15) Decem. 1914, precum și *comercianților* cari se vor înscrie de acum înainte, li se vor distribui vagoane după ordinea înscrierii lor la stațiuni.

Pentru ca toți proprietarii, arandașii, morarii și comercianții să profite de prețurile avantajoase de astăzi s'a luat următoarea dispozițiune: tuturor proprietarilor, arandașilor, morarilor și comercianților înscriși pentru export li se vor da după ordinea din tablourile publicate până la 10 vagoane integral, dela 10 vagoane în sus pentru fiecare 10 vagoane li se va da un vagon.

În stațiunile de expedițiune se va plăti o taxă de 200 lei de vagon à 10 tone pentru transportul cu căruțele pe șosele. Șefii de stațiuni vor libera predătorului marfei o adeverință pentru fiecare vagon pentru care s'a plătit taxa de 200 lei de vagon, cu care adeverință se va justifica dreptul de circulație pe șosele.

Taxa de 200 lei se va depune pe contul ministerului de lucrări publice.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Din ultimul raport oficial al ministerului de agricultură asupra situațiunii agricole, apărut la 10 I. c., dăm și noi următoarele:

Dela 24 Iunie până la 8 Iulie *timpul* a rămas și pe mai departe schimbăcios. La început *temperatura* a fost mult mai ridicată ca de obicei și numai sporadic au căzut ploi cu furtuni de caracter local. Abstrăgând dela acestea *timpul* a rămas mai mult secetos și senin. De pe la 28 și 29 Iunie *timpul* a devenit *plios și răcoros* în toată țara și începând cu 4 Iulie temperatura a ajuns iarăși la înălțimea normală, ridicându-se treptat de aici înainte. *Furtuni* mai dese au fost în Iunie și s'au continuat până la 5 Iulie, când s'a pornit iarăși timp senin și frumos. *Ploile* în cele 14 zile ultime nu au fost deopotrivă. Cele mai de seamă ploi au căzut în comitatele: Hunedoara, Pojon. Caraș-Severin, Sibiu și Făgăraș. Ploi mai puține au căzut în dreapta și stânga Tisei. Ploi însoțite de puțină *grindină* au fost în unele părți ale comitatelor: Baranya, Zala, Abauj-Torna, Hajdu și Selagiu.

Ploile din Iunie, cari, de astădată, s'au abătut peste toate regiunile țării, au avut o influință foarte bună asupra tuturor plantelor, îndeosebi asupra plantelor de săpat și a celor de grădină. Acestui timp favorabil este a se mulțumi calitatea superioară a grâului și săcării din acest an față de aceea a anilor precedenți.

Din cauza împrejurărilor excepționale, *rezultatele recoltei anului precedent 1914* abia acum au putut fi publicate de oficiul statistic. Aceste recolte ale Ungariei (afară de Croația și Slavonia) au fost următoarele:

	Suprafața de pe care s'a recoltat în jug. cat.	Pro jug. măși metrice	Recolta totală în măși metrice.
Grâu	5.637,134	5·08	28.641,091
Săcară	1.855,179	5·81	10.772,656
Orz	1.902,280	7·47	14.209,914
Ovăs	1.830,447	6·86	12.560,937
Porumb	4.230,098	10·35	43.768,820
Cartofi	1.064,277	49·93	53.143,261
Napi de zahar	308,873	129·97	40.143,053
Napi de nutreț	360,522	168·—	60.567,232

Tot din cauza greutăților cauzate de împrejurările extraordinare de acum, datele asupra suprafeței cultivate în acest an cu cele mai de căpetenie soiuri de cereale, deasemenea le-a putut compune oficiul statistic abia acum.

Anume (afară de Croația-Slavonia) s'au cultivat: Cu grâu de toamnă și de primăvară 5.875,979 jug. cat.

„ săcară de „ „ „ „	1.850,293	„ „
„ orz „ „ „ „	2.003,586	„ „
„ ovăs „ „ „ „	1.877,054	„ „

Se observă însă, că aceste date sunt a se considera numai ca provizorii.

Grâul este deplin copt în partea cea mai mare a țării și la șes s'a început secerișul aproape pretutindeni. Greutăți și întâzieri la secerat se întâmplă din cauza lipsei de puteri muncitoare îndeajuns. *Recolta de grâu se socotește a fi în general bună atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă*, îndeosebi în comitatele cele mai importante pentru producțiunea de cereale și în general acolo, unde a ploat îndeajuns pe timpul dezvoltării grăuntelui. Sunt însă și comitate, în cari grâul a reușit mai slab, iar în altele foarte slab, atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă, mai ales în comitatele, în cari de obicei se cultivă așa de puțin grâu, încât cvantul acesta nu poate influența în mod considerabil rezultatul recoltei totale a grâului din întreagă țara.

Teritorul cultivat cu grâu, cum s'a indicat și mai sus, este socotit în anul acesta la 5.875,979 jug. cu o recoltă medie de 7·82 pro jug. cat., adică în total 45.973,886 măși metrice, pe când recolta anului trecut a fost numai de 28,641,091 măși metrice. Deci în anul acesta va fi un plus de peste 17.000,000 măși metrice, față de anul trecut.

Săcara se seceră chiar și în regiunile muntoase, iar în singuratiche comitate seceratul s'a sfârșit. Săcara aproape în întreagă țara a dat rezultate mulțămitoare atât în privința cantitativă, cât și în cea calitativă.

Teritorul cultivat cu săcară, cum s'a arătat mai sus, este de 1,850,293 jug. cat. cu o recoltă medie de 6·97 măși metrice pro jug. cat., adică în total 12.900,000 măși metrice, pe când recolta anului trecut a fost numai de 10.772,656 măși metrice. Deci în anul acesta va fi un plus față de anul trecut de peste 2.000,000 măși metrice de săcară.

Orzul se seceră în partea cea mai mare a țării, în unele comitate ale Alföld-ului s'a și sfârșit seceratul și s'a început treeratul. Și orzul de primăvară a început a se coace în cele mai multe locuri și numai în regiunile muntoase se mai pot vedea oarze verzi.

Teritorul cultivat cu orz este de 2.003,586 jug. cat., cu o recoltă medie de 6·76 măși metrice pro jug. cat., adică în total 13.546,783 măși metrice, pe când în anul trecut s'au sămănat 1.902,280 jug. cat., cu o recoltă medie de 7·47 jug. cat. sau în total 14.209,914 măși metrice, deci o diferență în plus față de recolta anului de față de 663,131 măși metrice.

Ovăsul este în multe locuri încă verde și prin ploile din Iunie s'a îmbunătățit foarte mult. Paiul lui este destul de înalt. După datele statistice, s'au sămănat cu ovăs în primăvară 1.877,054 jug. cat., cu o recoltă medie evaluată la 6·63 pro jug. cat. sau în total de 12.459,557 măși metrice. În anul trecut s'au sămănat 1.830,447 jug. cat. cu o recoltă medie de 6·86 pro jug. cat. sau în total 12.560.937, deci o di-

ferință în plus de 101,380 măji metrice față de anul curent.

Deci recolta *grâului* va da în acest an un plus de peste 17.000,000 m. m., aceea a *săcării* un plus de peste 2.000,000 m. m., recolta *orzului* însă va da un minus de vreo 663,131 m. m., și aceea a *ovăsului* de asemenea un minus de vreo 101,380 m. m.

Porumbul s'a îmbunătățit în urma ploilor pretutindeni, este bine dezvoltat și verde, afară de singuraticite comitate din părțile nordice ale țării, unde este ceva mai slab. Săpatul de a doua oară s'a sfârșit în partea cea mai mare a țării.

Cartofii s'au îmbunătățit în urma ploilor îmbelșugate. Formarea tuberculelor, cu puține excepțiuni, este bună. Se speră o recoltă bună-mijlocie.

Napii de zahar și de nutreț s'au îmbunătățit aproape pretutindeni în urma ploilor; îndeosebi sămănăturile timpurii. Napii târzii din singuraticite locuri, unde a domnit prea multă secetă, sunt mai slabi. Se speră o recoltă în general bună-mijlocie.

Rapița s'a treerat aproape pretutindeni și a dat o recoltă mijlocie.

Plantele de grădină s'au recules, în urma ploilor din Iunie, chiar și acolo unde dezvoltarea lor a suferit din cauza secetei îndelungate. Ele sunt pretutindeni frumoase și promit în general o recoltă bună.

Fasolea și celelalte păstăioase s'au îmbunătățit pretutindeni în urma ploilor și, unde nu înfloriseră, acum sunt în plină înflorire, promițând o recoltă bună.

Varza se dezvoltă frumos. Răsadurile timpurii sunt puternice și dese. În singuraticite locuri varza este atacată de omide și insecte.

Măzăricea se cosește pretutindeni. Recolta este submijlocie, atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă.

Mohorul, a căruia dezvoltare rămase îndărăt din cauza secetei, acum, în urma ploilor, progresează frumos.

Plantele pentru nutreț verde, atât cele timpurii cât și cele târzii, s'au ameliorat foarte mult în urma ploilor îmbelșugate din Iunie și Iulie. În unele locuri s'au început a se cosi și întrebuința la hrănirea animalelor. Prospectivele recoltei sunt în general bune.

Livezile s'au cosit și uscatul și căratul fânului s'au făcut, cu puține excepțiuni, pretutindeni în bune condiții. Recolta este bună atât în ce privește cantitatea, cât și calitatea. Otava se dezvoltă frumos pretutindeni în urma ploilor, așa că și ea, se speră, a da o bună recoltă.

Trifoiul se cosește de a doua oară. Recolta aceasta este mai slabă decât prima recoltă, atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă.

Lucerna se cosește de a doua oară și în unele locuri pentru a treia oară. Recolta este satisfăcătoare

pretutindeni. După ploile ultime sunt prospecte iarăș de o bună recoltă.

Pășunile s'au recules bine, și ele, în urma ploilor și dau vitelor hrană indostulitoare.

Hemeiul se dezvoltă în general satisfăcător.

Meiul și hrișca s'au recules aproape pretutindeni în urma ploilor și situația lor în general e indostulitoare.

Cânepa și inul se dezvoltă pretutindeni în mod satisfăcător și se speră a da o recoltă mijlocie.

Plantațiunile de tutun se dezvoltă frumos. Săpatul lor se continuă; în unele locuri, omidele și insectele le-a cauzat puțină stricăciune.

Pepenii se dezvoltă bine pretutindeni în urma ploilor și se speră o recoltă mijlocie.

Pomii. Dintre aceștia *prunele, merele și perele* vor da o recoltă sub-mijlocie, fiindcă în multe locuri le-au cauzat stricăciuni insectele și deoarece cad în mare măsură. *Persecile, nucile și alunele* promit o recoltă mijlocie. Prospectivele recoltei poameilor în diferitele regiuni ale țării sunt în general foarte diferite, ceace este a se atribui, mai ales, împrejurării, că și umblarea timpului a fost foarte diferită.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 17 Iulie 1915.

În piața *internațională* de bani s'au observat, săptămâna aceasta câteva mici schimbări. Astfel în London în urma plătirilor la noul împrumut de războiu discóntul privat s'a urcat în mod neobișnuit notând $4\frac{1}{2}$ — $4\frac{3}{4}$ %. În Berlin situațiunea e aproape neșchimbată și circulațiunea de bani normală.

La noi în urma plătirilor la împrumutul de războiu banii de zi s'au cam scumpit notându-se pentru cambii vieneze prima 3%, iar pentru cambii budapestane de aceeași calitate 4%. Aceasta mică urcare se crede a fi însă numai provisorie. Secretarul Băncii Austro-ungare a relevat în ședința cónsiliului de administrare dela 15 crt. urcarea cursului devizelor germane, române, holandeze și americane, în cele 3 săptămâni din urmă.

JURISDICȚIUNE.

Domicilierea ulterioară a cambiilor. După praxa mai nouă a Curiei reg., posesorul cambiei — în lipsă de stipulație contrară — fiind îndreptățit a umplea cambia primită neumplută, cu textul uzitat în circulația cambială, — posesorul se privește ca îndreptățit și la umplerea ulterioară a domiciliului și a domiciliatului din cambie. Aceasta domiciliere ulterioară are, după praxa urmată de Curie, numai o singură restricție, ca ea să fie făcută în modul uzitat în circulația cambială, adică așa, precum corăspunde și naturei legăturii în care stau partidele una cu alta. De ex. o bancă, cu tot dreptul, poate înscrie în cambie, ca loc de plată, cassa sa proprie; o moară locul sediului ei etc.

Prin o decisiune recentă a sa Nr. 974/914 dela 25 Martie 1915 Curia reg. a dat acum o interpretare și mai largă dreptului de umplere ulterioară a cambiei din partea posesorului cambial, enunțând că — în lipsă de o stipulație contrară — posesorul cambiei poate domicilia cambia după buna sa chibzuială și că acest drept al posesorului cambiei nu poate fi limitat.

CRONICĂ.

Ordonanța guvernului privitoare la amestecarea făinei — revocată. Prin o ordonanță recentă, apărută în monitorul oficial la 13 crt. și emanată sub Nr. 2502/915 M. E. guvernul a scos din vigoare cu începere dela 1 Iulie a. c. ordonanța sa Nr. 649/915 M. E. dela 16 Februarie 1915, prin care s'a impus, în mod obligator, amestecarea făinei de grâu și săcară cu 50% făină de porumb.

*

Un împrumut al statului român la „Banca Națională“.

Banca Națională a României a acordat statului un nou împrumut de o sută de milioane, garantat prin o emisiune de bonuri de tezaur, cu dobânda de trei la sută.

Cu acest prilej Banca Națională a mai hotărât ca dela data scurgerii noului împrumut, să se reducă numai la trei la sută și dobânda vechiului împrumut de două sute de milioane.

Cu alte cuvinte, pentru întregul împrumut de trei sute de milioane, contractat dela „Banca Națională“, statul nu va mai plăti decât o dobândă de trei la sută.

*

Scontul oficial din Europa. Anglia 5%, Austro-Ungaria 5%, Belgia 6%, Bulgaria 6 $\frac{1}{2}$ %, Danemarca 5 $\frac{1}{2}$ %, Elveția 4 $\frac{1}{2}$ %, Franța 5%, Finlanda 5%, Germania 5%, Grecia 5 $\frac{1}{2}$ %, Italia 5 $\frac{1}{2}$ %, Norvegia 5%, Olanda 5%, Portugalia 5 $\frac{1}{2}$ %, România 6%, Rusia 6%, Scoția 6%, Serbia 4 $\frac{1}{2}$ %, Suedia 5 $\frac{1}{2}$ %, Spania 4 $\frac{1}{2}$ %.

SUMAR.

Invățămintele războiului. — Progresul economic-social al Germaniei. — Exportul de cereale din România. — Agricultura: Situațiunea agricolă. — Revista financiară: Situațiunea. — Jurisdicțiune: Domicilierea ulterioară a cambiilor. — Cronică: Ordonanța guvernului privitoare la amestecarea făinei — revocată, Un împrumut al statului român la «Banca Națională», Scontul oficial din Europa.

„BISTRIȚIANA“,

instituit de credit și economii, societ. pe acții, Bistrița.

CONCURS.

La banca „Bistrițiana“ din Bistrița eventual la filialele sale din *Teaca* și *Rodna-veche* este de ocupat un *post de practicant* cu salariu anual de 1200 corăne.

Dela concurenți se cere: atestat de maturitate despre absolvirea școalelor comerciale, despre praxa de până aci și să poseadă limba română și cunoștința limbei maghiare și germane.

Petițiunile sunt a se înainta până la 30 August 1915. După un an de serviciu corăspunsător așteptărilor se va definitiva.

Bistrița, la 9 Iulie 1915.

Diracțiunea.

Caută post.

«*Tinăr român, sănătos, din familie bună, în etate de 27 ani, solid, posedând perfect atât în vorbire cât și scriere: limba română, franceză, germană și maghiară, stenograf german, caută post de corespondent la fabrică sau întreprindere mai mare, aici sau în țară. A se adresa la redacțiunea foii.*»

„DETUNATA“,
inst. de credit și de econ., soc. pe acții, Bucium.

Convocare.

Domnii acționari ai instit. de credit și economii „Detunata“ societ. pe acții în Bucium, sunt invitați la

adunarea generală extraordinară,

ce se va țineă *Duminică în 8 August st. n. 1915 la 10 ore a. m.*, în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adun. gen. și constituirea (§ 22 din statute).
2. Alegerea comisiei de trei pentru constatarea acțiunilor și plenipotențelor înrate pe baza §-lui 19 din statute.
3. Raportul direcțiunii.
4. Cererea dreptului pentru mai departea funcționare a institutului dela forul competent, pe un timp nedeterminat (§ 3 din statute).
5. Alegerea direcțiunii.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Esmiterea alor 2 acționari pentru verif. proces. verbal.
8. Eventuale propuneri.

Domnii acționari sunt rugați a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați și să-și depună acțiunile și plenipotențele cel mult până la 7 August st. n. 1915 la 10 ore a. m. la cassa institutului nostru ori altui institut de credit și economii din patrie.

Bucium, la 8 Iulie 1915. **DIRECȚIUNEA.**

„DETUNATA“,
takaréék és hitelintézet részvényt. Bucsony.

Meghívó.

Bucsumi „Detunata“ pénz és hitelintézet részvénytársaság tek. részvényesei ezennel meghivatnak az 1915 évi augusztus hó 8-án d. e. 10 orakor hivatalos helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés megnyit. és alakulása (az alapsz. 22 §-a).
2. Egy hármás bizottság megválasztása az alapszabályok 19 §-a értelmében beérkezett részvények és meghatalmazások megállapítása végett.
3. Az igazgatóság jelentése.
4. Az intézet határozatlan időre való további működésének kérelmezése az illetékes hatóságtól (az alap. 3 §-a).
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. A felügyelő-bizottságnak a megválasztása.
7. Két részvényes megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
8. Az esetleges indítványok.

A részvényesek felkéretnek, hogy vagy személyesen vagy meghatalmazottak által vegyenek részt és részvényeiket és meghatalmazásaikat legkésőbb 1915 évi augusztus hó 7-kéig d. e. 10 oráig intézetünknel, vagy más belföldi intézetnél lehetőben helyezni.

Bucsony 1915 évi Iulius hó 8-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

„Albina“

institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

In sensul articolului de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune cu ziua de 30 Iunie 1915 face K 10.896.000.—

2 Pretensiunile institutului de imprumuturi hipotecare, cari servesc de acoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de 11.822,528·13

3. Valoarea hipotecelor luate de bază la sumele imprumuturi hipotecare este de 46.282,633.—

4. In sensul §. 97 din statute „Fondul special pentru asigurarea scrisurilor fonciare“ este de 560,000.—

Acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:

Sorti de stat din 1860 cu 4%, Nom. K 3,000.—

Obligațiuni cu premii ale Băncii ung. hipot. cu 4%, „ „ 5,200.—

Sorti de ale imprumut. pt. regul. Tisei cu 4%, Nom. K 5,000.—

Sorti de ale imprumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5%, „ „ 600.—

Obligațiuni cu premii de ale Institut austr. priv. de credit fonc. cu 3%, „ „ 4,800.—

Scrisuri fonciare Ungar. Landes - Central-Sparcassa cu 4½%, „ „ 62,000.—

Scrisuri fonciare Pester ungar. Commercial-Bank cu 4½%, „ „ 24,000.—

Scrisuri fonciare Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár cu 4%, „ „ 100,000.—

Scrisuri fonciare Magyar általános takarékpénztár r. t. cu 4½%, „ „ 200,000.—

Obligațiuni comunale Pesti hazai első tákp. egyes. cu 4%, „ „ 200,000.—

Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5%, „ „ 4,000.—

Sibiu, 10 Iulie 1915.

Direcțiunea.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.